Súd:	Okresný súd Bratislava I
Spisová značka:	15C/218/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu:	1114235777
Dátum vydania rozhodnutia:	10. 11. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	Mgr. Zuzana Belanová
ECLI:	ECLI:SK:OSBA1:2017:1114235777.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I sudkyňou Mgr. Zuzanou Belanovou v právnej veci žalobcov: 1. Š. P., narodený XX.XX.XXXX, 2. I. P., narodená XX.XX.XXXX, 3. E. P., narodený XX.XX.XXXX, 4. H. P., narodený XX.XX.XXXX, všetci trvale bytom H. XXX, H. T., všetci zastúpení: Advokátska kancelária JUDr. Jakub Mandelík s.r.o., so sídlom Štefánikova 8, Bratislava, IČO: 47 234 318 proti žalovanej: KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s. VIG, so sídlom Štefánikova 17, Bratislava, IČO: 31 595 545, zastúpená: Advokátska kancelária Legal Cases s.r.o., so sídlom Ružová 265, Dunajská Streda, IČO: 36 720 097 o ochranu osobnosti a zaplatenie nemajetkovej ujmy, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi v 1. rade 14.000,- Eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni v 2. rade 14.000,- Eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi v 3. rade 7.000,- Eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi v 4. rade 7.000,- Eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V. Žaloba sa vo zvyšnej časti zamieta.

VI. Žalobcovia v 1.2.3.4. rade majú z prisúdenej sumy nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

VII. Žalovaná je povinná zaplatiť Slovenskej republike prostredníctvom Okresného súdu Bratislava I. súdny poplatok za podanú žalobu vo výške 1.326,- Eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobcovia sa žalobou doručenou súdu dňa 17.12.2014 domáhali voči žalovanej zaplatiť každému žalobcovi samostatne sumu 50.000,- Eur a náhradu trov konania, a to titulom náhrady im vzniknutej nemajetkovej ujmy v súlade s ustanovením § 13 ods. 2 OZ.

2. Žalobcovia svoj nárok odôvodnili tým, že dňa 23.3.2014 v čase približne o 14.20 hod. došlo na ceste 11/517 v km 5,8 v smere od Považskej Bystrice na Rajec k dopravnej nehode na tom skutkovom základe, že vodič motorového vozidla zn. T. XXXD B., EČV: H. - XXXBX A. Q., nar. XX.X.XXXX, bytom H. XX, H. T. neprispôsobil rýchlosť jazdy svojim schopnostiam, vlastnostiam vozidla, poveternostným podmienkam, stavu a povahe vozovky, v dôsledku čoho prešiel s vozidlom vpravo mimo vozovku, následne šikmo cez vozovku prešiel s vozidlom vľavo mimo vozovku, kde sa s vozidlom prevrátil a pod strmým svahom zostal stáť na ľavom boku vozidla, čím spôsobil spolujazdcovi E. P., nar. XX.X.XXXX, T. H. XXX, H. T. (ďalej len "E.. P.") mnohopočetné zranenia, ktorým na mieste dopravnej nehody podľahol. Vznik úrazu bol riadne nahlásený žalovanému ako príslušnému poisťovateľovi. Na základe uznesenia Okresného

riaditeľstva PZ v Považskej Bystrici zo dňa 23. 3. 2014, CVS: Z.-XXX/X -R.-H.-XXXX o začatí trestného stíhania bolo protiprávne konanie vodiča A.. Q. kvalifikované ako prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1 a 2 písm. a) zákona č. 300/2005 Z.z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len "TZ") v súbehu s prečinom ublíženia na zdraví podľa 5 157 ods. 1 a 2 písm. a) TZ, s poukazom na § 138 písm. h) TZ, v súbehu s prečinom ublíženia na zdraví podľa § 158 TZ. Žalobcovia na preukázanie intenzity a charakteru citových väzieb medzi nimi a E. uviedli, že ich vzájomný emocionálny vzťah bol plný harmónie, lásky a porozumenia. Nebohý E. bol aktívnym človekom a jeho radosť zo života prinášalo žalobcom neopísateľnú energiu. Rodičia boli pyšní na svojho syna, ktorý im neustále pomáhal vo všetkých životných situáciách. Pre žalobcov v III. a IV. rade bol ich mladší brat človekom s veľkým srdcom, ktorý mohol byť svojou ochotou a príkladom pozitívneho myslenia vzorom aj pre ostatných ľudí. Smrť E. nepriaznivo zasiahla do emocionálneho života žalobcov. Už nikdy sa nebudú môcť porozprávať so svojim synom (bratom), tešiť sa z jeho životných úspechov a zažiť s ním ďalšie neopakovateľné zážitky. Je nesporné, že zavinené úmrtie E. poznačí žalobcov po psychickej stránke na celý život. Neustále spomienky na optimistického E. negatívne vplývajú na duševný stav žalobcov. Od úmrtia syna (brata) sa výrazným spôsobom zhoršil psychický stav žalobcov, všetky súkromné a pracovné aktivity s nebohým E. sa pre nich naraz stali iba minulosťou. Žalobcovia v I a II. rade sa snažili už od útleho detstva venovať svojmu synovi všetok svoj voľný čas, chodievali spolu na kultúrne a spoločenské podujatia a očakávali, že jedného dňa im ich syn všetko vynahradí. Všetky miesta žalobcom pripomínajú spoločné chvíle prežité spolu s E.. Je to pre nich tragédia, stále tomu nemôžu uveriť, že on tu nie je. Pre žalobcov bol E. jedinečným, empatickým a ústretovým človekom, ktorý nesmierne chýba každému, kto ho poznal. Smrťou E. došlo k zásahu do psychickej integrity žalobcov, zle spia, nič ich nebaví. Neprestajné myšlienky na syna (brata) im spôsobujú depresívne a úzkostné stavy. Ťažko sa sústreďujú, sú nervóznejší a z ich života sa vytratilo nadšenie. Každý deň musia myslieť na milovaného syna a brata, pričom sa nedokážu zmieriť s realitou. Pri spomienkach na neho si veľakrát poplačú. Pre žalobcov bolo úmrtie E. neočakávanou stratou a výrazným zásahom do ich života. Nikdy sa s tým nebudú vedieť vyrovnať.

3. Pasívnu legitimáciu žalovanej žalobcovia vysvetľujú tým, že podľa § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v znení neskorších predpisov (ďalej len "ZoPZP.") "Poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení. "Podľa druhej vety § 15 ods. 1 ZoPZP. "Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať. Žalobcovia sa domnievajú, že extenzívnym výkladom sa medzi škody na zdraví v zmysle § 4 ods. 2 písm. a) ZoPZP zaraďuje aj nemajetková ujma, ktorú utrpeli blízki rodinní príslušníci osôb, ktoré sa stali obeťami dopravnej nehody krytej povinným zmluvným poistením. Argumentáciu žalobcov potvrdzuje rozsudok Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len "SD EÚ") zo dňa 24.10.2013, sp. zn. C-22/12. V identifikovanom rozhodnutí SD EÚ judikoval, že "(...) poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej." V zmysle čl. 288 Zmluvy o fungovaní Európskej únie judikatúra SD EÚ dvora zaväzuje slovenské súdy, ako aj ostatné štátne orgány. Právny názor Súdneho dvora vyslovený v predloženom rozhodnutí je preto nevyhnutné aplikovať aj na predmetné sporové konanie. Podľa správy zo Slovenskej kancelárie poisťovateľov bolo osobné motorové vozidlo zn. T. XXXD B., EČV: H. - XXXBX poistené v čase dopravnej nehody, t.j. ku dňu 23.3.2014 poisťovateľom KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s. VIG, (č. poistnej zmluvy XXXXXXXXXX), čím je dôvodne založená pasívna vecná legitimácia žalovaného.

4. Žalovaná so žalobou nesúhlasila, nakoľko sa nepovažuje za pasívne vecne legitimovanú v tomto konaní, čo zdôvodnila tým, že z hľadiska súčasne platnej vnútroštátnej legislatívy nie je možné subsumovať pod ust. § 4 ods. 2 písm. a) ZoPZP, podľa ktorého poisťovateľ (žalovaná) poskytuje poistenému náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení (podľa ust. 442-449 Obč. zák.), aj nároky nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2 Obč. zák. Túto skutočnosť potvrdzujú početné rozsudky slovenských a českých súdov vrátane Uznesenia Ústavného súdu ČR č. III. ÚS 8/06 a rozhodnutia NS SR 4Cdo 168/2009 zo dňa 20.04.2011, ktoré dodnes nebolo prekonané žiadnym rozhodnutím najvyššieho súdu. Zo smerníc EÚ zaoberajúcich sa poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami nevyplynuli bez ďalšieho nároky v rozsahu krytia aj nemajetkovej ujmy zo

zákonného poistenia motorových vozidiel, a v tomto rozsahu smernice EÚ ani neboli transponované Slovenskou republikou do jej vnútroštátneho právneho poriadku. Túto skutočnosť potvrdila Slovenská republika vo svojom stanovisku vo veci "U.", v konaní o prejudiálnej otázke o výklade komunitárneho práva (smerníc EÚ) pred Európskym súdnym dvorom, sp. zn. C-22/12, keď uviedla, že zámerom štátu nebolo zahrnúť do platného ZoPZP aj náhradu nemajetkovej ujmy uplatniteľnú pozostalými podľa § 11 a nasl. Obč. zák. a podľa jej názoru takáto povinnosť zahrnutia nemajetkovej ujmy do platného ZoPZP Slovenskej republike ani zo samotných smerníc EÚ nevyplynula. Podľa názoru žalovaného, aj keby takýto rozsah poistného krytia smernice stanovili, smernice EÚ nie sú priamo aplikovateľné všeobecným súdom členského štátu EÚ na ukladanie práv a povinností fyzickým a právnickým osobám a keďže v takomto rozsahu do vnútroštátnych predpisov neboli transponované, nie je možné žalovaného zaviazať k povinnosti, ktorá mu z vnútroštátneho právneho predpisu nevyplynula. Nepriamy účinok smerníc na eurokonformnej interpretácii vnútroštátneho práva je možný len vtedy, ak nie je v rozpore s vnútroštátnym právom. Keďže nároky pozostalých po obetiach dopravných nehôd na uplatnenie nemajetkovej ujmy vnútroštátne právo vo svojom ZoPZP neumožňuje uspokojiť, uplatnenie eurokonformného výkladu v takomto rozsahu by bolo contra legem. Preto podľa názoru žalovaného nie je možné uplatniť eurokonformný výklad § 4 ods. 2 písm. a) ZoPZP v rozsahu zahrnutia nemajetkovej ujmy do náhrady škody. Súdnymi rozhodnutiami nemožno meniť rozsah poistného krytia nad rámec zákona o PZP a poistnej zmluvy, pretože sa tým zasahuje nielen do súkromnoprávnych zmluvných vzťahov, ale aj do verejnoprávnej regulácie poisťovníctva, keďže štát nikdy o krytí nemajetkovej ujmy v rozsahu určenom § 11 a nasl. Obč. zák. neuvažoval a do existujúceho zákonného poistenia, v ktorom rozsah určuje sám, náhradu nemajetkovej ujmy nezahrnul. S poukazom na uvedené skutočnosti nie je možné podľa názoru žalovaného zaviazať ho k náhrade nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2 Obč. zák., ktorá vznikla žalobcom v dôsledku dopravnej nehody usmrtením ich blízkej osoby, nakoľko platný vnútroštátny právny predpis v ZoPZP mu takúto povinnosť neukladá.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, prednesmi ich právnych zástupcov, výsluchom svedka O. P. oboznámením sa obsahom spisu najmä žalobou zo dňa 17.12.2014, úmrtným listom E. P., č.l.12 uznesením Okresného riaditeľstva PZ v Považskej Bystrici z 23.03.2014 sp. zn ČVS: Z.-XXX/X-R.-H.-XXXX, vyjadrením žalovanej zo dňa 01.04. 2015, stanoviskom žalobcov z 11.01.2016 i ostatným spisovým materiálom a zistil nasledovný skutkový stav.

6. Žalobca v 1. rade uviedol, že so synom sme žili v spoločnej domácnosti ako jedna rodina, bol to dobrý chlapec nefajčil, nepil, nedrogoval. Bolo to obdobie po škole kedy chcel pracovať, mal svoje plány a začal pracovať v Ružomberku v celulózke. Ako rodina trávili čas spolu, chodili na spoločnú turistiku, no po udalosti sa ich život zmenil. Žalobcu v 1. rade to zasiahlo tým, že nespí poriadne, nedokáže sa poriadne sústrediť na prácu, všetky spoločné aktivity padli. V dôsledku tohto všetkého manželka ťažko psychicky ochorela, nedávno tiež bola prepustená z hospitalizácie. Žalobca v 1. rade mal so synom spoločné plány, chceli si založiť živnosť, začať podnikať, syn bol zdravý, jeho smrť ho silno zasiahla, nemôže sa od nehody sústrediť na prácu, navštívil lekára, berie xanax.

7. Žalobkyňa v rade 2 osobne nevypovedala, nakoľko bola pre ňu táto situácia priveľmi stresujúca a bolestivá.

8. Žalobca v 3 rade uviedol, že E. bol jeho bratom. V čase nehody pracoval v zahraničí s bratom H.. E. ho v zahraničí niekoľko krát navštívil a krátkodobo tam i pracoval. Potom sa vrátil domov na Slovensko a pracoval v celulózke v Ružomberku. Žili všetci ako rodina chodili na rodinné výlety, do prírody ako rodina sa stretávali i v širšom rozsahu. Všetky životné udalosti robili spolu ako veľká rodina. Po samotnej udalosti to zasiahlo žalobcu v 3. rade v tom zmysle, že bol som z toho vedľa a trvá to do dnes. Už nič nie je ako predtým. Nemôže sa sústrediť ako predtým. Psychika nie je najhoršia ale tiež cíti, že nie je ako pred tým. Veľmi rýchlo sa vie rozčúliť, nahnevať a hlavne čo sa týka našej rodiny vidí rodičov ako sa trápia.

9. Žalobca v 4 rade uviedol, že brat E. bol veľmi spoľahlivý, pracovitý, rozumný, bezkonfliktný, každý ho mal viac než rád, čo dokazuje skutočnosť, koľko ľudí sa prišlo s ním rozlúčiť. Celá rodina sú citlivé povahy a vlastne hoci sú to už 2 roky od udalosti nedokážu sa o tom ani porozprávať lebo to bolí. Ťažko sa to dáva do normálu ako pred tým. V čase udalosti s bol v zahraničí. Po nehode hneď prišiel domov, veľmi ho to zasiahlo, nedokázal si kúpiť ani letenku, domov musel prísť s kamarátom. Spolu s bratom rozmýšľali o tom čo bude, o budúcnosti avšak v priebehu okamihu to všetko bolo preč. Po pohrebe rozmýšľal, že sa vráti domov, ale jednoducho to nedokázal, musel sa vrátiť späť do zahraničia, nakoľko doma mu

brata všetko pripomínalo napr. keď videl jeho kamarátov a on nebol medzi nimi. Domov prišiel len teraz, nedávno, dúfa, že natrvalo, nakoľko vidí, že v rodine sú problémy a rodičov treba podporiť a pomôcť im. 10. Svedok D. P., narodený XX.XX.XXXX na pojednávaní dňa 10.11.2017 uviedol, že tragédia zasiahla celú rodinu, boli rodina súdržná, pomáhali jeden druhému, mali pevné rodinné väzby. Nehoda zasiahla hlavne mamku - žalobkyňu v 2.rade, ktorá to psychicky nezvláda, ten stav je čím ďalej tým horší. Má stavy, že jeden deň je dobrý a druhý zlý, má výkyvy nálad. Užíva lieky. Brat - žalobca v 1.rade užíva tiež lieky. Chodí často na cintorín, toho tiež psychicky zaťažuje, prestal chodievať do súboru, ktorý pred nehodou navštevoval, spoločné rodinné akcie sú obmedzené na minimum. Trvajú psychické výkyvy u oboch žalobcov 1,2. Žalobca v 4. rade pracoval v zahraničí, kvôli maminej chorobe pricestoval nazad, aby jej bol oporou. Nebohý E. si plánoval budúcnosť v Anglicku ale vrátil sa na Slovensko kde došlo k tragickej nehode. Bol dobrý, milosrdečný, láskavý človek, celá rodina ho mala rada. Výborný chlapec. Nebol s nim žiaden problém.

11. Právna zástupkyňa žalovanej vo svojom prednese uviedla, že návrh navrhuje zamietnuť, pričom namieta svoju pasívnu vecnú legitimáciu. Zotrvala na názore, že smernice EU sú špecifický akt komunitárneho práva a ich záväznosť je definovaná v článku 268 zákona o fungovaní EÚ a je záväzná pre členský štát, nie pre fyzické a právnické osoby členského štátu. Ďalej poukázala na to, že rozlišujeme priamy a nepriamy účinok smerníc s poukazom na ich charakter podľa primárneho práva EU priamy účinok smerníc je možný len voči štátu a nepriamy účinok prostredníctvom eurokonformného výkladu je možný len ak nie je tento výklad v rozpore s vnútroštátnym právom. Samotné rozhodnutie ESD vo veci U. podalo výklad smerníc, nerozhodovalo o uložení práv a povinností fyzických a právnických osobám v okolnostiach prípadu SR. Na potvrdenie tejto skutočnosti predložila súdu rozsudok NSSR ako súdu dovolacieho č. 3Cdo/301/2012 z 31.3.2016. NSSR ako súd dovolací 31.3.2016 poukázal na to, že otázka pasívnej legitimácie poisťovní bola už v rozhodovacej činnosti NS riešená a to Uznesením sp. zn. 4Cdo/l68/2009. Dovolací súd sa aj po rozsudku ESD vo veci U. nezistil dôvody od tohto názoru vysloveného NS. NS v tomto rozsudku 3Cdo /201/2012 sa podobne vysporadúva s § 4 ods. 1,2 a ostatných ustanovení ZoPZP, taktiež s občianskoprávnou termínu škody a považoval za potrebné poukázať na pojmovú obsahovú odlišnosť inštitútov zodpovednosti za škody a zodpovednosti za zásah do svojich osobných práv. Poukázal tiež na to, že z týchto dvoch nie je možné subsumovať náhradu nemajetkovej ujmy pozostalým pod zákon ZoPZP, poukázal na to, že pri týchto nárokoch je možné uplatniť nemajetkovú ujmu len voči osobe, ktorá sa zásahu do integrity osobnosti dopustila čoho vo vzťahu k poisťovni nie sme. Preto dovolací súd nevzhliadol na odlišný výklad § 4 ods. 2 písm. a zákona ZoPZP, ani po uzavretí ESD rozsudok C22/12 vo veci U.. K stanovisku žalobcov z 5.9.2016 uviedla, čo sa týka obsahovej blízkosti pojmov škoda a ujma poukazujem na doteraz neprekonané rozsudku NS 3Cdo /301/2012 z roku 2016 ako aj 4Cdo/168/2009 z 2011 a poukázala na to, že bez ohľadu nato v akom rozsahu motorová smernica upravuje škodu a ujmu nemá táto interpretácia vplyv na rozhodovanie vnútroštátneho súdu, nakoľko táto smernica nebola v rozsahu zahrnutia náhrady nemajetkovej ujmy 381/2001 zákona zahrnutá. Túto skutočnosť SR jednoznačne aj sama písomne potvrdila vo svojom stanovisku ESD vo veci U., preto vyjadrenie žalobcov nemení doterajšie stanovisko žalovanej k poňatiu výkladu škoda a ujma vo svetle európskeho práva, nakoľko podľa ústavy SR v článku 7 ods. 2,5 a v článku 144 a 149 prednosť práva komunitárneho práva pred vnútroštátnym právom je daná účinkami týchto noriem európskeho práva a ako samotné primárne právo EU vo svojom článku 289 ustanovilo smernice EU majú prednosť pred vnútroštátnym právnom tým, že ich štát implementuje do vnútroštátneho právneho poriadku. Ak si štát túto povinnosť nesplní vzniká zodpovednosť voči tomu kto mohol mať výhodu z dobre transponovanej smernice do vnútroštátneho poriadku. Podporne právna zástupkyňa žalovanej odkázala na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Cbo219/2016, z mája 2017, ktoré potvrdilo, že poisťovne nie sú pasívne legitimované, v uvedených konaniach v uvedených nárokoch z nemajetkovej ujmy.

12. Právny zástupca žalobcovu uviedol, že Súdny dvor EÚ v rozsudku U. výslovne akcentoval, že ak majú rodinní príslušníci obetí dopravnej nehody nárok na náhradu nemajetkovej ujmy podľa vnútroštátneho práva, nie je dôvod na vyňatie takejto náhrady z poistného krytia. Súdny dvor EÚ na účely vymedzenia nevyhnutného rozsahu poistného krytia nekategorizuje jednotlivé druhy náhrad podľa toho, v akej časti Občianskeho zákonníka resp. vnútroštátneho práva sú upravené. Nepochybne postačuje, ak vo vnútroštátnom poriadku existuje zodpovednostný mechanizmus, ktorý sa aktivizuje v prípade vzniku neoprávneného zásahu do práva na ochranu osobnosti fyzickej osoby a priznáva osobám dotknutým týmto zásahom nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Takýmto druhom občianskoprávnej zodpovednosti je aj prísne objektívna zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnostných práv. Inými slovami -

náhrada nemajetkovej ujmy pozostalých po obetiach dopravnej nehody nebude súčasťou poistného krytia iba v prípade, ak by bola možnosť vzniku nároku na takúto náhradu normatívne vylúčená. Ak aktuálna právna úprava umožňuje požadovať nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, je nevyhnutné, aby bola aj takáto náhrada bezpodmienečne likvidovaná z povinného zmluvného poistenia. Riziko vzniku škôd pri prevádzke motorových vozidiel je nepochybne veľmi vysoké. Nie je preto legitímne, aby bol rozsah poistného plnenia akokoľvek obmedzený a jeho časť prenesená na osoby, ktoré sa práve za účelom vzniku nepredvídateľných situácií nechali, resp. museli nechať povinne poistiť. Taktiež poukázal na znenie tlačového komuniké č. 144/13 zo dňa 24.10.2013), ktoré informovalo inter alia o prípade a výsledku prejudiciálneho konania vo veci U. cla H. a spol. nasledovne: "Ak vnútroštátne právo umožňuje rodinným príslušníkom obete dopravnej nehody požadovať náhradu utrpenej nemajetkovej ujmy, náhrada tejto ujmy musí byť krytá povinným poistením motorového vozidla. V takom prípade sa minimálne poistné krytie upravené právom Únie pre prípad ujmy na zdraví uplatní aj na nemajetkovú ujmu". Aj uvedená tlačová správa, napriek svojmu nezáväznému charakteru, preto nasvedčuje správnosti vyššie prezentovaného právneho záveru žalobcov. Žalobcovia na podporu svojich tvrdení poukázali na rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 9.9.2014, sp. zn. 8Co/67/2012, v ktorom odvolací súd konštatoval: "...rôzne jazykové verzie dotknutých smerníc používajú pojem "ujma na zdraví" ako aj pojem "osobná ujma", ktoré dopĺňajú pojem "škoda na majetku"; je potrebné uplatniť tzv. extenzívny výklad uvedených pojmov, na základe ktorého patrí medzi škody; ktoré sa musia nahradiť v súlade s dotknutými smernicami; i nemajetková ujma ... povinné zmluvné poistenie za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Tento názor nemôže spochybniť ani skutočnosť, že úprava týkajúca sa ochrany osobnosti (§11 a nasl. ObčZ) je nezávislá od úpravy tzv. všeobecnej zodpovednosti za škodu (§420 a nasl. ObčZ)" (mutatis mutandis rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 21.5.2014, sp. zn. 11Co/116/2013) a rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 26.11.2015, sp. zn. 5Co/287/2015, v ktorom odvolací súd konštatoval: "...Práve teda aj s poukazom na §§ 11 a 13 OZ umožňovala žalobcom právna úprava požadovať náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá musí byť likvidovaná z povinného zmluvného poistenia, pritom právna úprava, ktorá by tomuto stanovisku odporovala (resp. právnemu pravidlu) bráni naplneniu cieľa uvedených smerníc Európskej únie a takáto právna úprava sa nesmie použiť'" (totožné rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 30.7.2015, sp. zn. 12Co/465/2014; rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 6.5.2015, sp. zn. 1Co/295/2014).
13. Podľa čl. I. ods.2 Ústavy uznáva a dodržiava všeobecné pravidlá medzinárodného práva, medzinárodné zmluvy, ktorými je viazaná a svoje ďalšie medzinárodné záväzky. Prednosť pred zákonmi majú medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách (čl.7 ods.5 Ústavy). Slovenská republika je zmluvnou stranou Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd ZO 4.11.1950, majúceho ako mnohostranná medzinárodná zmluva status analogický s ústavnými zákonmi.

14. Podľa čl. 8 ods.1 Dohovoru má každý právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie. Podľa článku 19 ods.2 Ústavy Slovenskej republiky má každý právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

15. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej p Podľa ustanovenia § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

16. Podľa ustanovenia § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie, ods. 2 pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ods. 3 výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

17. V prípade neoprávneného zásahu do týchto práv majú dotknuté osoby nárok v zmysle § 13 Obč. zákonníka v prvom rade domáhať sa zdržania neoprávnených zásahov, ďalej odstránenia následkov

neoprávneného zásahu a poskytnutia primeraného zadosťučinenia. Návrh na poskytnutie primeraného zadosťučinenia sleduje priznanie satisfakcie fyzickej osobe, ktorej osobnostné právo bolo porušené so zreteľom na to, že zásah zvyčajne nemožno odčiniť obnovením pôvodného stavu. Satisfakcia prichádza do úvahy v prvom rade v podobe morálnej, napr. ospravedlnenie. Nárok na priznanie finančnej satisfakcie - náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch prichádza do úvahy len vtedy, ak by sa morálna satisfakcia nezdala postačujúca. Pre určenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia sú stanovené dve kritériá, z ktorých musí súd vždy vychádzať - a to závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a okolnosti, za akých došlo k neoprávnenému zásahu. Určenie výšky zadosťučinenia v peniazoch sa stáva predmetom voľného uváženia súdu. Súd pritom musí vychádzať z úplne zisteného skutkového stavu a opierať sa o konkrétne a preskúmateľné hľadiská.

18. Ochrana osobnosti prislúcha každej fyzickej osobe bez ohľadu na pôvod, rasu, národnosť, sociálne postavenie atď. Predmetom ochrany je osobnosť človeka vo svojej celistvosti ako nehmotný statok, ktorý patrí vždy konkrétnej fyzickej osobe. Toto právo je nescudziteľné, neprevoditeľné, časovo neobmedzené a nepremlčateľné. Za určitých podmienok môžu právo na ochranu osobnosti uplatňovať po smrti fyzickej osoby len jej najbližší príbuzní. Právo na ochranu osobnosti je absolútnym právom fyzickej osoby, ktoré pôsobí proti všetkým (erga omes), t. j. proti ostatným fyzickým osobám, právnickým osobám, ako aj proti štátu. Jeho obsahom je zákaz akéhokoľvek zásahu, ktorý by bol spôsobilý vyvolať ohrozenie alebo porušenie práv, ktoré sú príkladom uvedené v § 11 Občianskeho zákonníka, nevyžaduje sa vyvolanie následkov, stačí zásah, ktorý je spôsobilý vyvolať ohrozenie alebo narušenie chránených práv. Ochranu osobnosti zákon zabezpečuje v plnom rozsahu aj vtedy, ak sú napadnuté len jednotlivé zložky osobnosti fyzickej osoby (napr. fyzická integrita, občianska česť, meno, podoba človeka, prejavy osobnej povahy a pod.). V občianskom práve platí zásada, že ohrozenie, resp. porušenie čo i len jednej stránky osobnosti človeka je ohrozením, resp. porušením jeho osobnosti ako celku. Predpokladmi vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy sú: existencia ujmy, porušenie právnej povinnosti, resp. protiprávny úkon, príčinná súvislosť medzi touto ujmou a protiprávnym konaním.

19. Podľa §152 ods.4 Ústavy výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s ústavou.

20. Podľa §16 Občianskeho zákonníka, kto neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti spôsobí škodu, zodpovedá za ňu podľa ustanovení tohto zákona o zodpovednosti za škodu.

21. Na základe prevedeného dokazovania , zisteného skutkového stavu ako i jeho právnej kvalifikácie súd dospel k záveru, že návrh žalobcov je dôvodný. Žalobou doručenou súdu dňa 17.12.2014 žalobcovia domáhajú zaviazať žalovaného na základe § 15 Zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, ako poisťovateľa PZP motorového vozidla zn. T. XXXD B., EČV: H. - XXXBX, k úhrade sumy spolu 200.000,- Eur, titulom náhrady nemajetkovej ujmy podľa § 13 Obč. zák za zásah do osobnostného práva žalobcov chráneného ustanoveniami § 11 a nasl. ObčZ., vznikom dopravnej nehody. V konaní bolo nesporné, že dňa 23.3.2014 v čase približne o 14.20 hod. došlo na ceste 11/517 v km 5,8 v smere od Považskej Bystrice na Rajec k dopravnej nehode na tom skutkovom základe, že vodič motorového vozidla zn. T. XXXD B., EČV: H. - XXXBX A. Q., nar. XX.X.XXXX, T. H. XX, H. T. neprispôsobil rýchlosť jazdy svojim schopnostiam, vlastnostiam vozidla, poveternostným podmienkam, stavu a povahe vozovky, v dôsledku čoho prešiel s vozidlom vpravo mimo vozovku, následne šikmo cez vozovku prešiel s vozidlom vľavo mimo vozovku, kde sa s vozidlom prevrátil a pod strmým svahom zostal stáť na ľavom boku vozidla, čím spôsobil spolujazdcovi E. P., nar. XX.X.XXXX, mnohopočetné zranenia, ktorým na mieste dopravnej nehody podľahol.

22. Ak ide o pasívnu legitimáciu žalovanej, išlo o spornú právnu otázku. Otázka pasívnej legitimácie poisťovateľa zodpovednosti za škodu spôsobenou prevádzkovateľom motorového vozidla pri nárokoch na náhradu nemajetkovej ujmy nebola doteraz ani čo sa týka súdnej praxe ani čo sa týka obdobnej diskusie absolútne ukončená, čo sa týka rozhodovacej praxe sú k dispozícii súdne rozhodnutia, ktoré považovali pasívnu legitimáciu poisťovateľa za danú v týchto prípadoch a sú k dispozícii, ktoré mali na vec opačný názor, ako vyplýva aj z predložených rozhodnutí, ktorými strany v tejto otázke argumentovali. Pod ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít sa považuje nielen prípad, keď je súdne rozhodnutie zverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát prijatý príslušným kolégiom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky,

ktorého výklad, podaný v publikovanom judikáte, nie je síce právne (de iure) záväzný, fakticky (de facto) má ale vysokú vecnú autoritu, ale je potrebné rozumieť aj príklad, kedy sa určitá právna otázka rieši v rozhodnutiach (rôznych) senátov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky jednotne uznesenie Najvyššieho súdu SR z 9. februára 2017, sp. zn. 3Obdo/1/2017). Možno konštatovať , že táto otázka sa v rozhodnutiach (rôznych) senátov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky jednotne nerieši.
23. Pokiaľ ide o námietku absencie pasívnej vecnej legitimácie žalovanej, ktorá nesúhlasila s eurokonformným výkladom pojmov náhrada škody a škoda na zdraví v zmysle ustanovení z. č. 381/2001 Z. z. a teda, že by sa nemajetková ujma mala považovať za súčasť náhrady škody na zdraví, s tou sa súd nestotožnil.

24. Zákon o povinnom zmluvnom poistení v §4 ods.2 písm. a) ustanovuje, že poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení. Ďalej pojmy škoda na zdraví a náklady pri nešpecifikuje. Účel zákonných ustanovení o povinnom zmluvnom poistení, to, ako majú byť vo vnútroštátnom práve zakotvené a súdmi pri jednotlivej aplikácií vykladané, je vymedzené právom Európskej únie, najmä článkom 3 ods.1 smernice Rady 72/166/EHS zo dňa 24.4.1972 o aproximácií právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, článkom 1 ods.1 a 2 smernice Rady 84/5/EHS zo dňa 30.12.1983 o aproximácií právnych predpisov členských štátov týkajúcich a poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a čl. 1 ods.1 smernice Rady 90/232/EHS. Zo dňa 14.5.1990 o aproximácií právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel. Uvedené smernice Rady majú v zmysle rozhodovacej činnosti Európskeho súdneho dvora (ďalej len ESD) tzv. nepriamu záväznosť, čo znamená, že súd je povinný pri uplatňovaní vnútroštátneho práva vykladať vnútroštátne právo v maximálnej možnej miere vo svetle znenia a účelu predmetných smerníc na dosiahnutie smernicami sledovaného cieľa. Výkladom smerníc o rozsahu povinného zmluvného poistenia, aký má byť vnútroštátnou právnou úpravou zabezpečený sa priamo zaoberal ESD vo svojom rozsudku zo dňa 24.10.2013, U. C 22/12 a ako už bolo v rozhodnutia súdov viackrát odprezentované, vo výroku uvedeného rozsudku bolo konštatované, že pod pojmom ujma na zdraví sa má rozumieť akákoľvek ujma, ak jej náhrada vyplýva na základe zodpovednosti poisteného za škodu z vnútroštátneho práva uplatniteľného v danom spore, ktorá bola spôsobená zásahom do osobnej integrity, čo zahŕňa tak fyzickú, ako aj psychickú traumu. Súdny dvor na základe týchto svojich úvah dospel k záveru, že medzi škody, ktoré sa musia z povinného zmluvného poistenia nahradiť v súlade s prvou, druhou a treťou smernicou, patrí aj nemajetková ujma, ak možno náhradu tejto ujmy požadovať podľa vnútroštátneho práva. Podľa výroku ktorého článok 3 ods. 1 Smernice Rady 72/166/EHS z 24.04.1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, článok 1 ods. 1 a 2 druhej Smernice Rady č. 84/5/EHS z 30. decembra 1983 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady č. 2005/15/EHS z 11.05.2005 a článok 1 prvý odsek tretej smernice Rady 90/232/EHS zo 14.05.1990 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel sa majú vykladať tak, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. V 56. bode rozsudku Súdny dvor konštatoval, že poškodené osoby pri svojom nároku sa opierajú o § 11 Obč. Z., teda majú oporu vo vnútroštátnom práve. V 57. bode rozsudku sa uvádza, že tento záver nemôže spochybniť ani okolnosť predložená slovenskou vládou, podľa ktorej tieto paragrafy patria do tej časti českého i slovenského Občianskeho zákonníka, ktorá sa týka zásahov do ochrany osobnosti a ktorá je v zmysle týchto zákonníkov nezávislá od časti týkajúcej sa zodpovednosti za škodu v pravom zmysle slova. Citovaným rozsudkom Súdny dvor Európskej únie rozhodol, že ak vnútroštátne právo umožňuje rodinným príslušníkom obete dopravnej nehody požadovať náhradu utrpenej nemajetkovej ujmy, náhrada tejto ujmy musí byť krytá povinným poistením motorového vozidla. Súdny dvor súčasne upozornil, že i keď nerozhoduje vnútroštátny spor, vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora, pričom týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

25. Podľa rozsudku Súdneho dvora vo veci C. C-277/12, smernica rady 72/166/EHS a smernica rady 84/5/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej.

26. Členské štáty sú povinné zabezpečiť, aby zodpovednosť za škodu uplatniteľnú podľa ich vnútroštátneho práva bola krytá v súlade s ustanoveniami citovaných smerníc. (bod 32a 33 rozhodnutia ESD vo veci Farrell, C -356/05).

27. Pokiaľ vnútroštátne hmotné právo (v súdenom prípade Občiansky zákonník) upravuje nárok poškodených na nemajetkovú ujmu vyplývajúcu z dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, je takýto nárok premetom krytia povinného zmluvného poistenia.

28. Z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Cdo/168/2009 (odlišné stanovisko JUDr. S. Č. na ktoré odkazuje aj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, z 31. júla 2017, sp. zn. 6Mcdo/1/2016) "...pre účely zákona o povinnom zmluvnom poistení treba pojem škoda vykladať extenzívne v tom zmysle, že tento pojem zahŕňa aj náhradu nemajetkovej ujmy z titulu občianskoprávnej zodpovednosti za zásah do osobnostných práv pozostalých, spočívajúci v zásahu do práva na súkromný a rodinný život spôsobený úmrtím blízkej osoby pri prevádzke dopravných prostriedkov. Účelom poistenia za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov je zmierniť dôsledky škôd, ku ktorým došlo v súvislosti s touto prevádzkou. Aj podľa dôvodovej správy k podľa ZoPZP je usmrtenie pri dopravnej nehode najzávažnejším dôsledkom tejto udalosti. Pokiaľ podľa ustálenej súdnej praxe usmrtenie pri dopravnej nehode vyvoláva nielen občianskoprávnu zodpovednosť za škodu ale aj občianskoprávnu zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnostných práv, musí byť aj táto zodpovednosť predmetom poistného krytia. (...) Preto sa vyžaduje extenzívna interpretácia pojmu škody pre účely ZoPZP tak, že doň patrí aj náhrada nemajetkovej ujmy za zásah do osobnostných práv pozostalých a teda že aj táto náhrada je premetom poistného krytia. Pri výklade a aplikácií právnych predpisov totiž nemožno opomínať ich účel a zmysel, pričom platí, že súd nie je absolútne viazaný doslovným znením zákona, ale sa od neho smie a musí odchýliť, ak to vyžaduje účel zákona, história jeho vzniku, systematická súvislosť a pod."

29. Komunitárne právo chápe škodu ako majetkovú tak aj nemajetkovú ujmu, resp. za ujmu považuje majetkovú škodu aj nemajetkovú škodu (pozri napr. rozsudok Súdneho dvora zo 6. mája 2010 vo veci C-63/09 Axel Walz proti Clickair SA

30. Súd musí nielen rešpektovať právo, ale jeho výklad a aplikácia musí smerovať k spravodlivému výsledku. Právo musí byť predovšetkým nástrojom spravodlivosti, nielen súborom právnych predpisov, ktoré sú mechanicky a formalisticky aplikované bez ohľadu na zmysel a účel toho ktorého záujmu chráneného príslušnou normou (citované z nálezu Ústavného súdu SR č. 2221/07 z 19.03.2008).

31. V neposlednom rade súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, z 31. júla 2017, sp. zn. 6Mcdo/1/2016 kde v bode 23 odôvodnenia ,, v čase nasledujúcom po rozhodnutiach NS sp. zn. 4 Cdo 168/2009 a 3 Cdo 301/2012 a zároveň predchádzajúcom rozhodovaniu v prejednávanej veci spornú právnu otázku riešil (a tiež vyriešil) ústavný súd. Ten nielenže už vo viacerých ním dosiaľ posudzovaných veciach odmietol sťažnosti poisťovní, namietajúcich porušenie svojich základných práv rozhodnutiami všeobecných súdov, ustaľujúcimi krytie aj nemajetkovej umy pozostalých poistením podľa ZoPZP, ale dokonca pri rozhodovaní vo veci sťažovateľky totožnej s podnecovateľkou mimoriadneho dovolania z prejednávanej veci v rámci odôvodnenia uznesenia z 11. októbra 2016 sp. zn. III. ÚS 666/2016 uzavrel (citované z uznesenia), že pojem "škoda" použitý v zákone č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je ústavne konformným spôsobom interpretovateľný extenzívne tak, že zahŕňa aj nemajetkovú (imateriálnu) ujmu podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti, s cieľom maximálnej možnej miery rešpektovania cieľov relevantnej únijnej regulácie. Takýto záver treba mimo akúkoľvek pochybnosť považovať i za obraznú vnútroštátnu bodku v diskusii na témy 1/ krytia nárokov pozostalých po obetiach dopravných nehôd na náhradu nemajetkovej ujmy povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu a 2/ tzv. pasívnej legitimácie povinných zmluvných poisťovní v konaniach o náhradu nemajetkovej ujmy pred všeobecnými súdmi. "

32. Úryvok z odôvodnenia uznesenia z 11. októbra 2016 sp. zn. III. ÚS 666/2016 ,, Všeobecné súdy konajúce v sťažovateľovej veci boli preto povinné skúmať možnosť implementácie eurokonformného výkladu prostredníctvom tzv. nepriameho účinku relevantnej únijnej regulácie. Súdny dvor požaduje od vnútroštátnych súdov, aby práve v prípade nesplnenia povinnosti riadnej transpozície smernice členským štátom vykladali ustanovenia vnútroštátneho práva "v čo najvyššej možnej miere tak, aby mohli byť použité v súlade s cieľmi tejto smernice" (napr. rozsudok z 13. 7. 2000 vo veci Centrosteel,C-456/98). Okresný súd i krajský súd takto dospeli k záveru o možnosti extenzívneho výkladu pojmu "škoda" použitého v zákone o povinnom zmluvnom poistení. Ústavný súd tento ich záver nepovažuje za arbitrárny ani inak ústavne neudržateľný."

33. Na základe hore uvedeného, do rozsahu krytia povinného zmluvného poistenia, ako to vymedzuje ZoPZP §4ods.2 je možné výkladom textu zákona zahrnúť aj nemajetkovú ujmu. Súdy sú tak poľa hore uvedených rozhodnutí ESD povinné pri uplatňovaní vnútroštátneho práva a najmä ustanovení právnej úpravy osobitne prijatej s cieľom vykonania požiadaviek smernice vykladať vnútroštátne právo v maximálnej možnej miere vo svetle znenia a účelu predmetnej smernice na dosiahnutie smernicou sledovaného cieľa. Nakoľko právo Slovenskej republiky (jeho ustanovenia § 13 ods. 2 a 3 OZ) umožňuje žalobcovi požadovať náhradu nemajetkovej ujmy ,súdy sú povinné Zákon o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel vykladať "eurokonformne" t.j. spôsobom, z ktorého vyplýva, že predmetom krytia povinného zmluvného poistenia je aj nemajetková ujma, ktorá je premetom tohto konania, tak aby výklad práva a aplikácia bola zavŕšená spravodlivým výsledkom. Súd preto žalovanú, kde motorové vozidlo zn. T. XXXD B., EČV: H. - XXXBX v čase dopravnej nehody bolo poistené (č. poistnej zmluvy XXXXXXXXXX), považoval za vecne pasívne legitimovanú v danej veci.
34. Je bez akýchkoľvek pochýb, že nečakanou tragickou smrťou syna, brata žalobcov došlo k závažnému zásahu do ich práva na ochranu osobnosti spočívajúceho v obmedzení ich súkromného a rodinného života, pričom žiadna z morálnych foriem zadosťučinenia podľa ods.1 § 13 Občianskeho zákonníka by nebola dostatočná. Smrť E. P., je obrovským zásahom do osobnostnej súkromnej sféry žalobcov, ktorý zakladá ich nárok na priznanie práva na nemajetkovú ujmu v peniazoch, aký § 13 ods.2 Občianskeho zákonníka predpokladá. Následky tohto zásahu do súkromia žalobcov, sa odstrániť nedajú, je neodškriepiteľné, že život všetkých žalobcov zásadne táto nehoda ovplyvnila a aj ovplyvňovať naďalej bude. Náhrada nemajetkovej ujmy, ktorá žalobcom vznikla môže však, pokiaľ bude poskytnutá v peniazoch, čiastočne prispieť k zmierneniu vzniknutého stavu, pričom ale rozhodne nejde o jeho reparáciu, ani to jej cieľom nie je, zmyslom tejto finančnej náhrady má byť možno akási pomyselná náplasť na bolesti v psychickej sfére žalobcov, mala by predstavovať istú primeranú, symbolickú finančnú pomoc, ktorá ma ambíciu nanajvýš zmierniť v minimálnom rozsahu ujmu vzniklú v nemajetkovej sfére žalobcov. Čo sa týka uplatneného nároku na nemajetkovú ujmu, súd má za to, že všetkým žalobcom rozhodne vznikla, nakoľko ich ujmu by ako závažnú považoval každý človek v rovnakej situácii. Z dokazovania vyplynulo, že dôsledky smrti syna a brata žalobcov, sú u všetkých žalobcov závažnou ujmou. Ako rodina, boli vždy súdržní, aktívne si užívali voľný čas, spoločné chvíle, navzájom si pomáhali a mali spoločné plány, smrť, ktorá preťala doterajšie pokojné plynutie životov žalobcov, ma za následok najmä u rodičov zosnulého nemalé psychické problémy, čo vzhľadom na skutočnosť, že smrť vlastného dieťaťa je zaradená na najvyššie priečky stresových situácií, je viac ako pochopiteľné. Súrodenci, sú poznačení tým, že sa trápia smútkom rodičov, svoj život prispôsobujú tomu, aby boli rodičom oporou.

35. Čo sa týka výšky náhrady nemajetkovej ujmy, žiadali žalobcovia priznať každému 50.000,- Eur. Občiansky zákonník maximálnu ani minimálnu výšku zadosťučinenia neupravuje, upravené je iba to, že zadosťučinenie musí byť primerané, rozhodujúca je závažnosť ujmy a okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu došlo. Žalovaná v tejto otázke poukazovala na existenciu rôznych úprav tejto problematiky v zahraničí, kde sa takto vniknutá ujma odškodňuje paušálnou sumou rádovo v tisíckach Eur, právny zástupca žalobcov poukázal na stanovisko Výskumného ústavu dopravného v Žiline zo dňa 31.12.2016, ktorý vyčíslil hodnotu ľudského života na 332.144,- Eur. Určenie výšky peňažnej náhrady v prípade splnenia podmienok § 13 ods. 2 OZ, je predmetom voľnej úvahy súdu, pričom podľa súdu zmyslom zadosťučinenia nemá byť zábezpeka, zdroj obživy ani náhrada príjmu osôb, ktorým tento nárok prislúcha, ale tak ako už bolo spomenuté aspoň minimálne zmienenie vzniknutej ujmy. Priznaná suma má mať teda reálny potenciál takúto ujmu primerane zmieniť(možnosť zaplatiť si dlhšiu dovolenku, prípadne zážitkové aktivity, ktoré pomôžu odpútať pozornosť zúčastnených od smutnej udalosti napr.) a tak pomôcť pozostalým prekonať bolestnú udalosť, minimálne im tak umožniť spraviť niečo pre seba v snahe začať opäť vnímať aj pozitíva života, ktoré im život v kruhu širokej rodiny zaiste prinesie. Súd pri

svojom rozhodovaní o výške priznanej náhrady nemajetkovej ujmy vychádzal preto z kritérií uvedených v ustanovení § 13 ods. 3 OZ, t. j. jednak zo závažnosti vzniknutej ujmy a jednak z okolností, za ktorých došlo k zásahu do práva na ochranu osobnosti. Pri určení peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy prihliadal u každého žalobcu predovšetkým na následok vzniknutý v dôsledku smrti syna a brata pri dopravnej nehode a dôsledky, ktoré táto tragická nehoda u nich vyvolala. Súd zohľadnil najmä tú skutočnosť, že došlo k nezvratnej ujme v tom zmysle, že boli rodinné putá medzi žalobcami a ich synom, bratom pretrhnuté definitívne a to dôsledku usmrtenia blízkej osoby pri dopravnej nehode. Ak ide o žalobcov v 1.a 2. rade - rodičov zosnulého, súd zohľadnil to, že udalosť mala pre nich fatálnejšie následky ako pre žalobcov v 3.a 4. rade - súrodencov. Ako rodičia vychovávali svojho syna s láskou od jeho narodenia, prežili s ním fakticky celý jeho život a ich puto k synovi malo rozhodne iný duševný rozmer ako tomu bolo u súrodencov. Nečakaná a šokujúca smrť ich syna ich obrala o akékoľvek možnosti prípadného ďalšieho spoločného žitia so synom E., obrala ich o očakávané radosti z jeho nastávajúceho rodinného života, v ktorý samozrejme ako rodičia prirodzene dúfali. Ak ide o súrodencov, súd zásah do ich citovej sféry vyhodnotil ako miernejší, a to s ohľadom na skutočnosť, že aj žalobca v 3. i 4. rade, majú vzhľadom na svoj vek šancu vybudovať si svoju vlastnú rodinu, čo značne dokáže zmierniť ich doterajší smútok, s veľkou pravdepodobnosťou časom ho dokonca skoro vytesniť resp. prekryť. Vychádzajúc zo všetkých zistených, navzájom sa ovplyvňujúcich faktorov a princípu spravodlivého usporiadania vzťahov strán sporu, ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch súd priznal čiastku 14.000,- Eur pre oboch rodičov jednotlivo (žalobcom 1,2) a 7.000,- Eur pre oboch súrodencov jednotlivo (žalobcom 3,4), na zaplatenie ktorej súd zaviazal žalovanú. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol.

36. Pokiaľ ide o navrhovaný dôkaz svedeckou výpoveďou pána A. Q., súd upustil od tohto dokazovania, keď to považoval za nehospodárne a nedôvodné, keďže skutkové zistenia nadobudnuté vykonaným dokazovaním považoval súd za dostatočné pre posúdenie rozhodujúcich skutočností vzťahujúcich sa k meritu veci.

37. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

38. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

39. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

40. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

41. O nároku na náhradu trov konania vo vzťahu medzi stranami sporu rozhodol súd podľa ustanovenia § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a § 256 ods. 1 CSP, keď žalobcovia boli v konaní úspešní v plnom rozsahu , pokiaľ ide o uplatnený nárok, nakoľko jeho výška bola určené voľnou úvahou súdu , z čoho vyplýva úspech žalobcov v rozsahu 100%. To v konečnom dôsledku teda znamená nárok žalobcov voči žalovanej na náhradu účelne vynaložených trov celého konania z priznanej sumy v rozsahu 100% trov konania, o čom súd rozhodol vo výroku VI rozhodnutia, pričom o výške náhrady trov konania žalovanej bude rozhodnuté v zmysle § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

42. Podľa ustanovenia § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok alebo jeho pomernú časť, ak odporca nie je tiež od poplatku oslobodený.

43. Podľa ustanovenia § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch navrhovateľ v konaní o náhradu škody alebo nemajetkovej ujmy, ktorú mu boli spôsobené trestným činom je od poplatku oslobodený.
44. Podľa ustanovenia § 7 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch veta prvá pri percentuálnej sadzbe je základom poplatku cena predmetu poplatkového úkonu.

Podľa Položky 7b písm. b) Sadzobníka súdnych poplatkov súdny poplatok z návrhu na začatie konania o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy je 66 Eur a 3 % z výšky uplatnenej z nemajetkovej ujmy, najviac 16. 596,50 Eur.

45. Súd v zmysle citovaných ustanovení zaviazal žalovanú na zaplatenie súdneho poplatku vo výške 1.326,- Eur (66 Eur + 3 % z 7.000,- Eur + 7.000,- Eur + 14.000,- Eur + 14.000,-) keď vychádzal z úspechu žalobcov v konaní, ktorý predstavoval 100 %.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Bratislava I.
Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.
Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.
V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).
Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.
Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak
a) sa týkajú procesných podmienok,
b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.
Oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. Exekučný poriadok, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie (§ 48 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z.). Exekúciu vykoná exekútor, ktorého na vykonanie exekúcie poverí súd (§ 55 ods. 1 zák. č. 233/1995 Z.z.).